



K-XI-13



## Verordnung

der kais. kön. bevollmächtigten westgalizischen Einrichtungs-hofkommission.

---

In wie weit das Dominium, der Kirchenpatron, die eingepfarrten Gemeinden, und der Ortspfarrer zum Bau der Kirchen = Pfarr = und Schulgebäude beizutragen haben, und wie sich in Ansehung der dießfälligen Bauüberschläge zu benehmen sey.

---

Damit in Ansehung der Kirchen = Pfarr = und Schulbaulichkeiten, es mögen solche das höchste Alerarium, einen öffentlichen Fond, oder Private betreffen, eine gleichförmige Beobachtung hierlandes eingeführet, und die dießfälligen Baukosten nach Bil-

## ROZPORZĄDZENIE

C. K. PEŁNOMOCNEY KOMISSYI ZADWORNEY NA GALICIA ZA-CHODNIA.

---

*Ile państwa, kollator, wcielone do parafii gromady, i proboszcze przykładać się mają do budowania kościołów, probostw, i szkół, i iak im sobie postąpić należy względem obrachunków budowniczych.*

---

Chcąc względem budowania kościołów, probostw, i szkół, czy skarb Najwyższy, czy fundusz iaki publiczny, czy też prywatnego obywatela ty-czących, iednostayne prawidła w tym kraiu zaprowadzić, i takowe wydat-



ligkeit gehörig vertheilt werden; wird hiemit in Folge höchster Entschliessung vom 25<sup>ten</sup> September l. J. festgesetzt:

*I* tens daß von nun an bei allen vorfallenden Kirchen- Pfarr- und Schulbaulichkeiten im Allgemeinen, der Pfarrpatron die Kosten des Arbeitslohns der Professionisten, und der sonst vorfallenden baaren Geldauslagen, die Grundobrigkeit, oder wenn deren mehrere zu einer Kirche eingepfarrt wären, verhältnißmäßig die Materialien, und die zur Pfarre gehörigen Gemeinden die Hand- und Zugarbeiten zu bestreiten haben.

Jedoch sind nur jene Kirchenpatrone, die zugleich das Dominium vorstellen, verbunden, die bei einem Kirchenbau, oder bei Herstellung der Pfarrwohnungen und Wirthschaftsgebäude, wo die Einkünfte des Kuraten die Kongrua nicht erreichen, eintretenden baaren Professionisten- und sonstige Geldauslagen im Ganzen zu verabsoluten; ist aber das Dominium,

kiod plóg słuszności należyćie rozdzielić; stosownie do najwyższej uchwały pod 25<sup>ty</sup>m Września b. r. zapadłej ustanawia się:

*Po* i<sup>sze</sup> Ażeby odtąd do wszelkich zdarzających się budowli kościelnych, probostwowych, i szkolnych w ogólności, kollator dostarczając swoim kosztem rzemieślnika, inne także iakiekolwiek wydatki w gotowych pieniądzech; zwierzchność gruntowa, lub jeżeli ich jest więcej do kościoła wcielonych, w proporcji materiały, a należące do parafii gromady ręczne, i ciągle prace zastąpiły.

Ci iednak tylko kollatorowie, którzy razem dominium reprezentują, są obowiązani do całkowitego zastąpienia płacy rzemieślników i innych wydatków pieniężnych, na budowanie kościoła, lub stawianie probostwa, i gospodarskich pobudynków położonych, kiedy dochody opiekuna dusz niedosiągają kongruy; a jeżeli się do-  
und



und das Patronatsrecht in verschiedenen Händen, und erreicht das Einkommen des Pfarrers die Kongrua nicht, so hat bei einem Kirchenbau der Patron jederzeit die eine, und das Dominium die zweite Hälfte der baaren Auslagen zu bestreiten.

Von diesem Betrag wird aber das Dominium bei dem Bau der Pfarrwohnungen, und Wirthschaftsgebäude so gleich befreyet, sobald einmal bei einem die Kongrua übersteigenden Benefizium der Pfarrer nach der weiter unten ad 3<sup>tium</sup> vorkommenden Untertheilung zu den baaren Geldauslagen konkurriren muß. Auch wird festgesetzt, daß an jenen Orten, wo mehrere Dominien zu einer Kirche eingepfarrt sind, und wo mehrere Patrone das Präsentationsrecht besitzen, die Untertheilung der beizuschaffenden Materialien, und die baaren Geldauslagen nach Maas der Kontributionszahlung zu geschehen habe.

2<sup>tes</sup> Wenn die Kirche, Pfarre, oder Schule ein eigenes Vermögen besitzt; so

minium, i prawo konferowania, czyli patronat w różnych znayduie ręku, i dochód proboszcza mniejszy od kongruy; tedy kollator i dominium do piennięznych wydatków na stawianie kościoła zawfze po połowie przykładać się mają.

Od tey zaś ilości uwalnia się dominium natychmiast przy stawianiu probostw, i gospodarskich pobudynków, skoro proboszcz na beneficium kongruę przenoszącym zostający podług niżej w oddziale 3<sup>cim</sup> umieszczonego rozkładu do piennięznych wydatków przykładać się powinien. Postanawia się także, ażeby tam, gdzie więcej dominiów do kościoła jest wcielonych, i gdzie kilku znayduie się kollatorów, rozkład materiałów, które przystawić trzeba, i piennięznych wydatków podług miary opłat kontrybucyinych czyniono.

Po 2<sup>gie</sup> Jeżeli kościół, probostwo, lub szkoła własny posiada majątek; tedy  
wird



wird bewilliget, davon einen Theil zur Erbauung, und Herstellung, oder Reparirung des Gebäudes, jedoch nur in so weit zu verwenden, daß die gewöhnlichen jährlichen Auslagen der Kirche, oder diejenigen Ausgaben, für welche ein solches Vermögen gestiftet, oder bestimmt worden ist, hinlänglich bedeckt bleiben, und daß zu einer solchen Verwendung immer vorläufig die Bewilligung dieser Landesstelle eingeholet werde.

3<sup>tes</sup> Die Pfarren, und sonstigen Benefiziaten, welche bis nun schuldig, und verbunden waren, die Herstellung, und Ausbesserung ihrer Wohn- und Wirthschaftsgebäude auf eigene Kosten zu bestreiten, werden zwar im Allgemeinen von dieser Last für die Zukunft enthoben, doch müssen selbe, um der Beschädigung, und Zugrundgehung dieser Gebäude vorzubeugen, und sie stets im aufrechten Stande zu erhalten, alle kleine den Betrag von 25 fl. rhn. nicht übersteigende Reparationen sogleich aus Eigenem vornehmen, und bei Erbauung, oder Reparirung der Pfarrwoh-

se sich pozwała obrócić część onego na postawienie i wybudowanie, lub reparacyię budynku; wszelako tyle tylko z tego majątku ruszyć można, ile zwy- czaynym rocznym wydatkom kościoła, lub tym nakładom, dla których takowy fundowany, lub przeznaczony, nieszkodzi, na co zawsze u Rządu krajowego pozwolenia wprzód dopraszać się należy.

Po 3<sup>cie</sup> Proboszcze i na innych beneficiach zostający Xięża, których dotychczas było powinnością i obowiązkiem stawiać i reparować własnym kosztem swe budynki mieszkalne i gospodarskie, w ogólności uwalniając się na przyszłość od tego ciężaru, muszą iednak zapobiegając uszkodzeniu, i zniszczeniuta kowych budynków, dla utrzymania ich zawsze w dobrym stanie, wszelkie małe 25 ryń. nie przenoszące reparacye natychmiast własnym kosztem ułatwiać, i przy budowaniu lub reparacyi probostwa i pobudynków do  
nun



nungen, und Wirthschaftsgebäude, das ist: zur Bestreitung der baaren Geldauslagen in folgender Abstufung konkurriren, als von einem reinen jährlichen Einkommen pr. 300 fl. rhn. bis 500 fl. rhn. mit einem Viertel, von 500 bis 1000 fl. rhn. mit einem Drittheil, von 1000 bis 1500 fl. rhn. und darüber mit der Hälfte.

Jener Pfarrer, und Benefiziat hingegen, welcher überwiesen wird, durch Vernachlässigung der kleinen Reparaturen die Zugrundgebung seiner Wohn- und Wirthschaftsgebäude verursacht zu haben, worauf sowohl die Kreisämter, als die Dekane bei ihren gewöhnlichen Visitationen stets wachsam seyn sollen, wird ohne Rücksicht auf den Ertrag seiner Pfründe mit Sperung der Temporalien zur Bestreitung aller bei dem neuen Bau vorfallenden baaren Geldauslagen ohne weiters verhalten werden.

4<sup>ten</sup> Da es geschehen könnte, daß Kirchen- oder Pfarrpatrone zur Vermeidung der mit dem Patronatsrechte ver-

pieněžnych wydatków w następujących stopniach przykładać się, mianowicie: od rocznego dochodu 300 do 500 ryń. w czwartey, od 500 do 1000 ryń. w trzeciej części, a od 1000 do 1500 ryń. lub wyżej w połowie.

Ale proboszcz i beneficiat przeświadczony, że przez zaniedbanie małych reparacyi dał zniszczyć budynkom tak mieszkalnym iako i gospodarskim, na co nietylko cyrkularne urzędy, ale i dziekani na wizytacyiach zwyczajnych zawżę baczyć powinni, bez dalszych kroków i względu przez suspensę od temporaliiów do zastąpienia z dochodów swego beneficium wszelkich wydatków pieněžnych na tę nową budowlę łożonych przynaglonym zostanie.

Po 4<sup>te</sup> Ponieważ mogłoby się stać, że kollatorowie, i patronowie kościołni dla uniknienia połączo-



bundenen Lasten sich dieses Rechts begeben, und solches an das Alerarium übertragen wollten; so wird hiermit angeordnet, daß derlei Patrone in solchen Fällen dem ungeachtet zur Erfüllung der Patronatsobliegenheiten verhalten werden sollen.

5<sup>tes</sup> Wenn ein Gut, dessen Besitze das Patronatsrecht anhebt, einem oder mehreren Gläubigern in Ansehung ihrer Forderungen, so sie hierauf haben, zum Genuß eingeräumt wird; so können sich derlei Gläubiger der Patronatslasten nicht entschlagen, sondern sie sind gleich wie der eigenthümliche Besitzer, in dessen Rechte sie getreten sind, selbe zu tragen verpflichtet, indem ihnen von den Einkünften eines solchen Guts nur soviel gebühren kann, als nach Abschlag der darauf haftenden Lasten übrig bleibt.

6<sup>tes</sup> Wegen Besichtigung der baufälligen Kirchen, und beschädigten Gebäude, wegen

nym z tym prawem ciężarów zechcieliby odstąpić tego prawa, i zlewek onego na skarb naywyższy uczynić; przeto rozporządza się ninieyszym, a żeby takowych kollatorów w podobnych przypadkach pomimo tego do wypełniania obowiązków kollatorskich znaglać.

Po 5<sup>te</sup> Jeżeli dobra, do których posiadania prawo kollatorskie przywiązane, jednemu lub więcej kredytorem z przyczyny pretenzyi mianych do używania wypulzczone; tedy takowi wierzyciele od ciężarów kollatorskich wyłączać się nie mogą, będąc obowiązanemi zarówno z dziedzicem, którego prawa obięli, do onychże ponoszenia, albowiem z dochodów takowych dóbr tyle im tylko należeć może, ile odtrąciwszy zalegające na nich ciężary pozostanie.

Po 6<sup>te</sup> O rewizyię walcych sie kościołów, i uszkodzonych budynków, o  
Her



Herstellung derselben, Verfassung der Risse, Uberschläge, und Subrepartizion der Beiträge hat sich der Pfarrer an das Kreisamt zu wenden, welches mittels des Kreisingenieurs die erforderliche Untersuchung zu pflegen, die Risse, Uberschläge, und Subrepartizion der Baukosten zu verfassen, und solches zur Prüfung, und Genehmigung an die Landesstelle einzusenden haben wird.

Krakau den 10<sup>ten</sup> Oktober  
1800.

postawienie onych, ułożenie rysu, obrachunku, i rozkładu kontyngensów ma się każdy proboszcz do urzędu cyrkularnego udać, który przez cyrkularnego miernika należyte wysledzenie uskutecznić, rys, obrachunek i rozdział budowniczych kosztów ułożyć, i to wszystko do próby i potwierdzenia rządowi krajowemu przesłać będzie powinien.

w Krakowie dnia 10<sup>go</sup>  
Października 1800.

**Johann Nepomuk Graf von Trautmannsdorf,**

Er. römisch kais. königl. apostolischen Majestät  
bevollmächtigter Hofkommissarius.

Augustin Reichmann von Hochkirchen.

Anton Baum von Appelschhofen.



poslawienie orzech, nie-  
knie tytu, orzechow-  
toklan, karygnow  
ma sie kady, polow-  
wzrost, orzechow-  
kier, orzechow-  
mianik, orzechow-  
dnie, orzechow-  
obraczanie, orzechow-  
downiczek, orzechow-  
tyc, i to, orzechow-  
pody, i orzechow-  
dom, orzechow-  
bedzie, orzechow-

W Krakowie dnia 10go  
Października 1800.

Wzrost, orzechow-  
knie tytu, orzechow-  
toklan, karygnow  
ma sie kady, polow-  
wzrost, orzechow-  
kier, orzechow-  
mianik, orzechow-  
dnie, orzechow-  
obraczanie, orzechow-  
downiczek, orzechow-  
tyc, i to, orzechow-  
pody, i orzechow-  
dom, orzechow-  
bedzie, orzechow-

W Krakowie dnia 10go  
Października 1800.

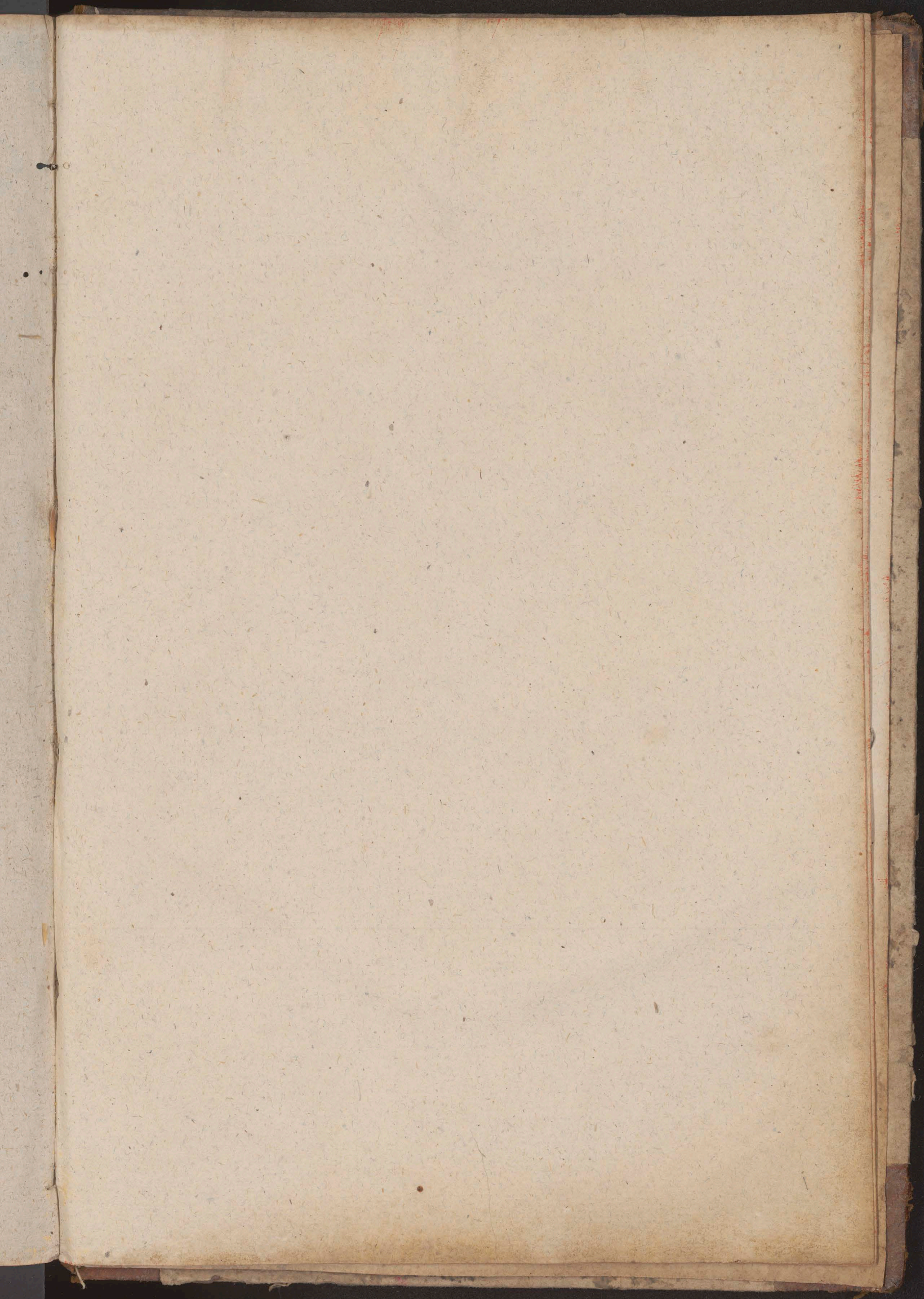
Johann Nepomuk Graf von Zinzendorf

Ge. römisch kais. k. k. böhm. erbh. Rathe  
bevollmächtigter Hofmarschall

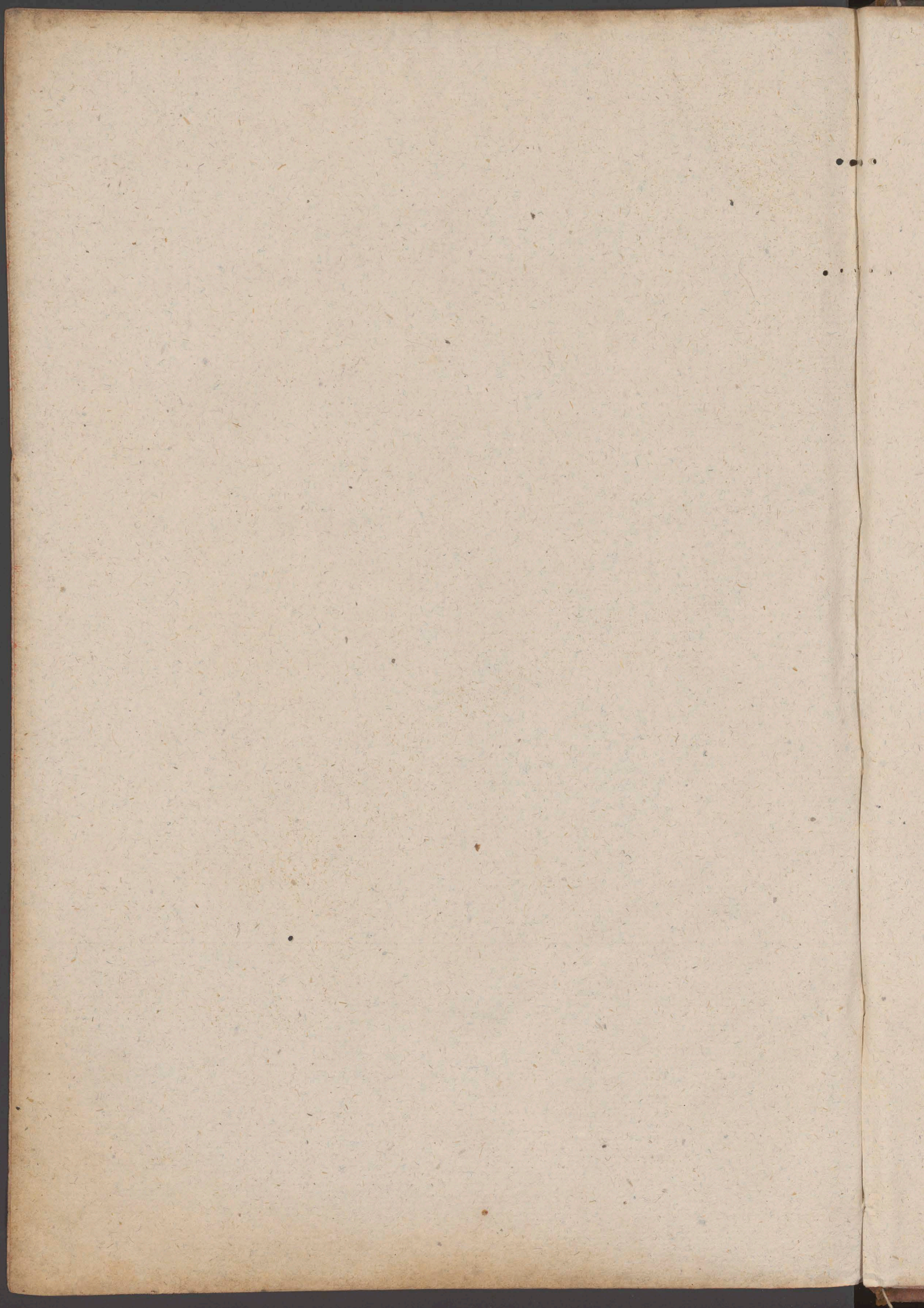
Stellung Zinzendorf von Zinzendorf

Stellung Zinzendorf von Zinzendorf





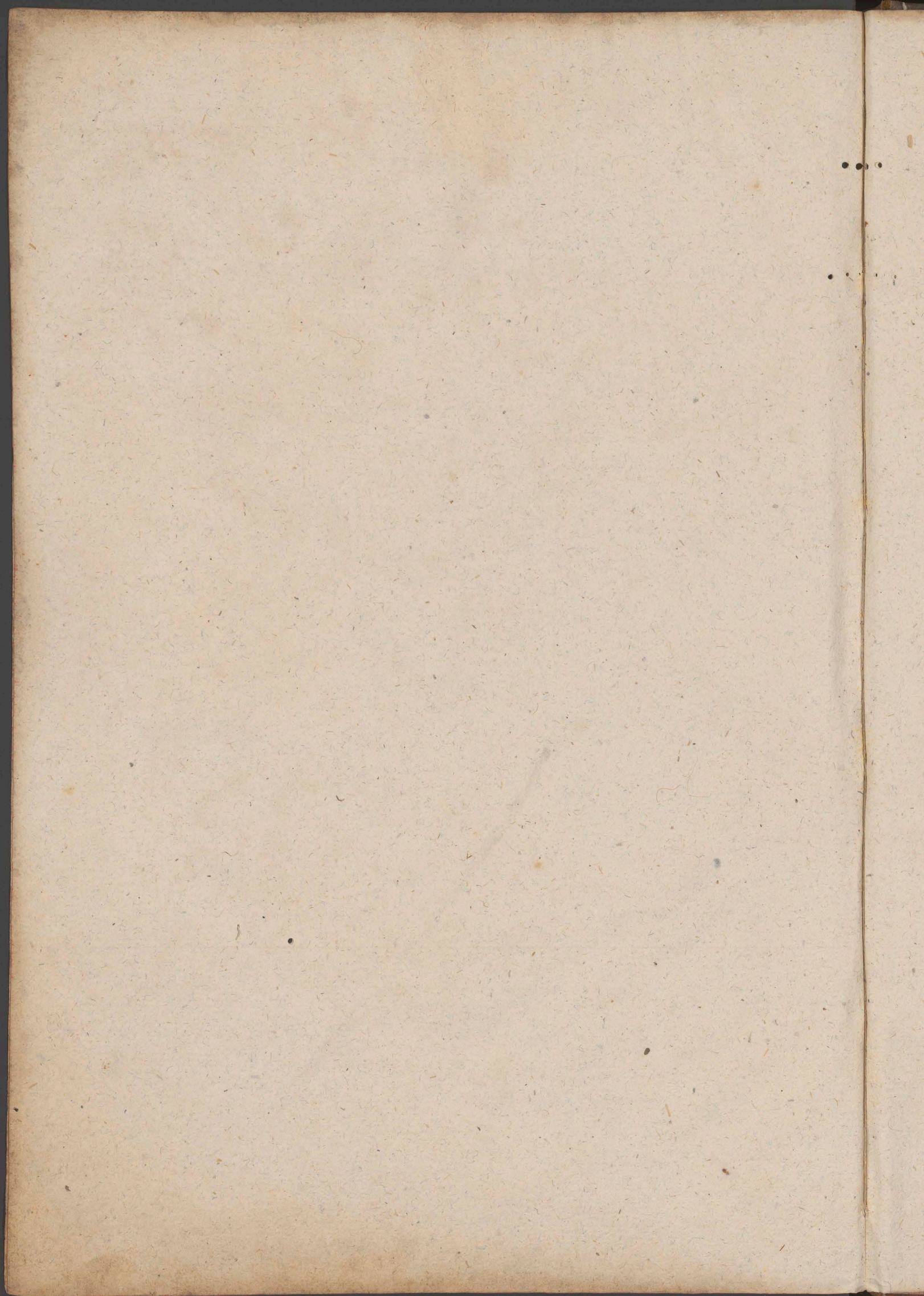








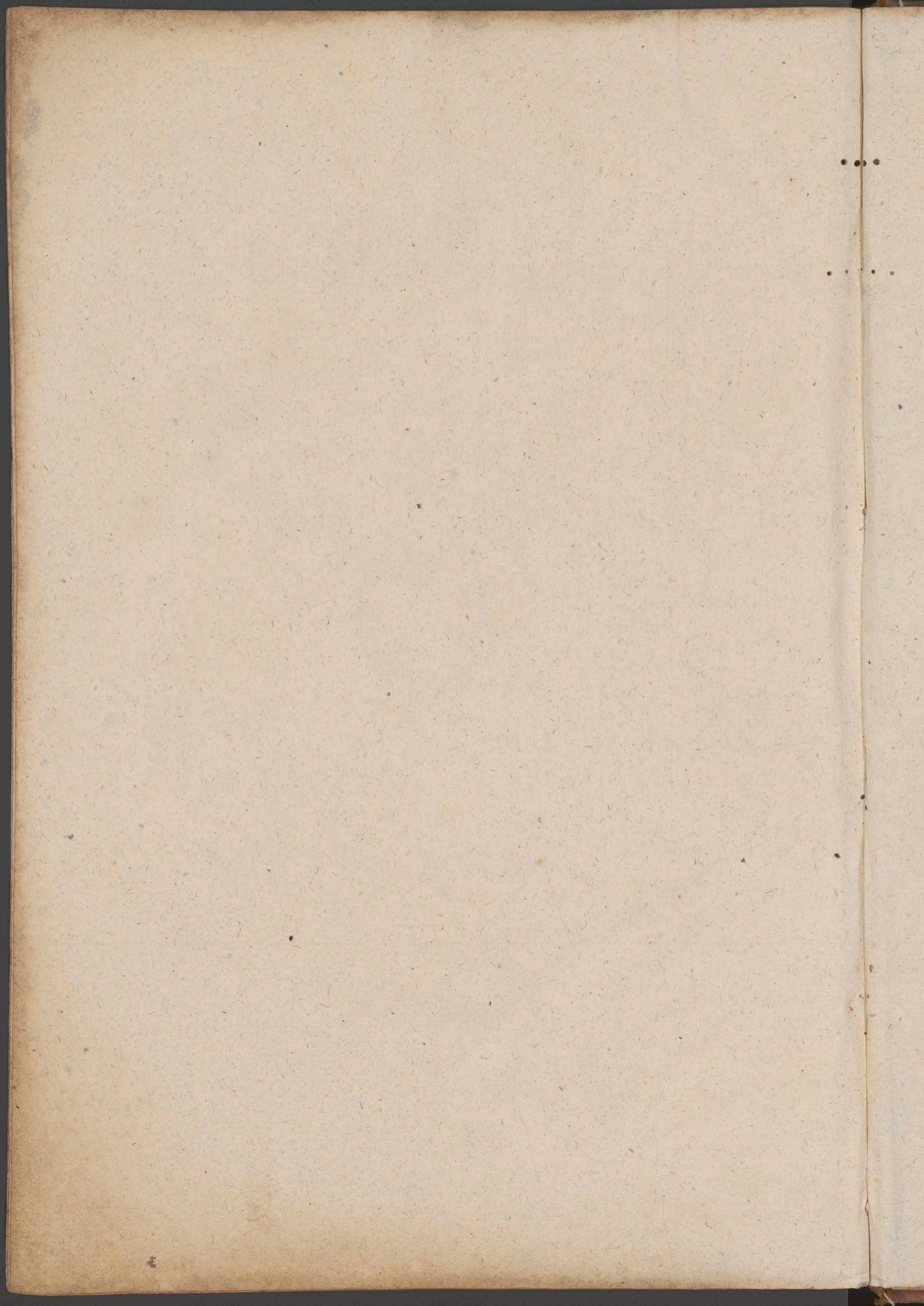




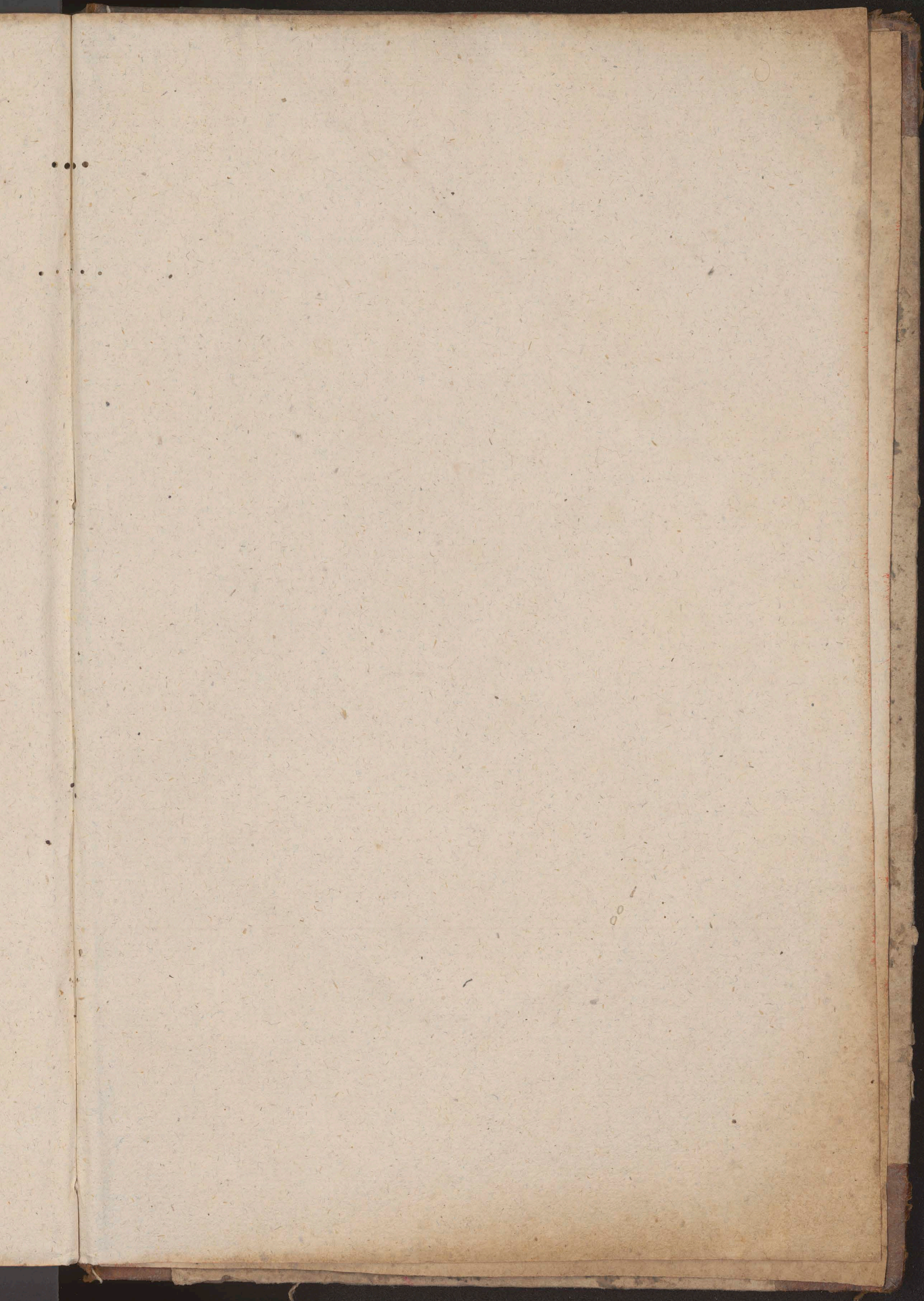




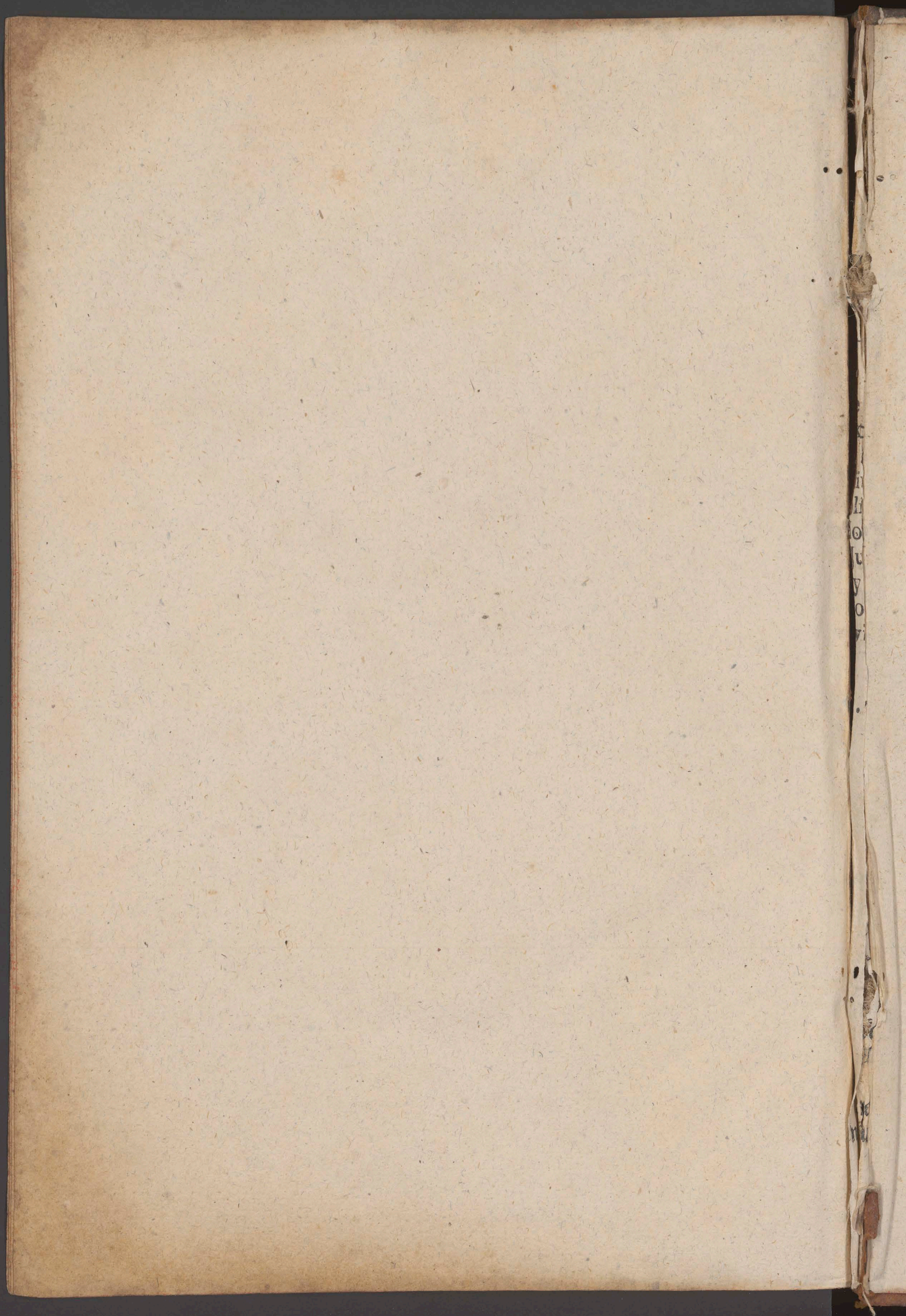








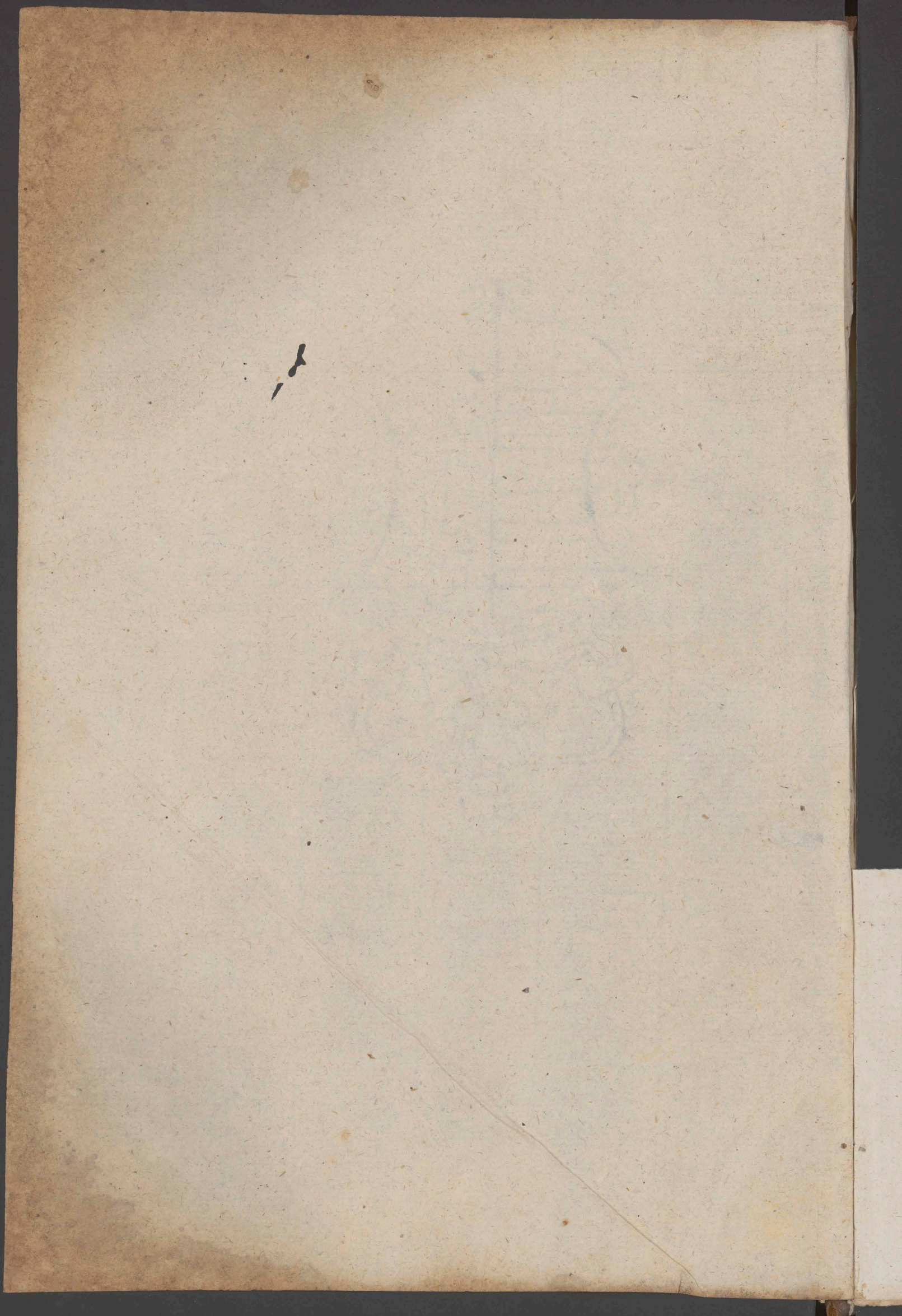


















Stan przedmiotu			Wartość w wal. austr.	
dobry			zł.	ct.
średni				
zły				



Stan  
przedmiotu

Wartość  
w wal. austr.



1010899 Bibliotheca 10000 J.  
P.P. Camaldulensium in Bielany

Depozyt w Bibliotece Jagiellońskiej



01180

K. XI 13



